

AZ

A L S Ó - L E N D V A I

ÁLLAMSEGÉLYLYEL FENTARTOTT

P O L G Á R I F I U - I S K O L A

T I Z E N N E G Y E D I K

É R T E S I T Ő J E

A Z 1 8 8 5 — 8 6 . I S K . É V R Ő L .

K Ö Z Z É T E S Z I

Dr. BARTHA GYULA,
I G A Z G A T Ó .

NAGY-KANIZSA,

NYOMATOTT WAJDITS JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1886.

TARTALOM.



- I. Az 1885—86. isk. év fontosabb mozzanatai stb.
- II. Az intézet külső felügyelete.
- III. A tanító-testület.
- IV. Az eltanított tananyag vázlata.
- V. Az intézet szerelvényeinek szaporodása.
- VI. A tanulók érdemsorozata
- VII. Statisztikai kimutatás a tanulókról
- VIII. Statisztikai adatok az eltávozott tanulókról.
- IX. Jótékonyág, segélyezések, jutalmazások.
- X. Segélyzettek és jutalmazottak.
- XI. Szükséges tudnivalók.



I.

Az 1885 – 86. iskolai év fontosabb mozzanatai; az intézet állapota és belső vezetése.

Ezen iskolai évvel tanintézetünk fennállásának 14-ik évét tölti be s így már csupán fiatal korára való tekintetből tartózkodnunk kell attól, hogy ez év eseményeire való visszajelentésünkben magasabb igényekkel mérlegeljük egy év történetének egyes mozzanatait. Ha tehát a kép, melyet intézetünk állapotáról a következőkben vázlatosan feltárunk, csak szerény vonásokat tüntet is fel, mindazonáltal szolgáljon megnyugtatónkra az, hogy egy rövid év alatt is meglátszik a haladás, a fejlődés.

A beiratások aug. 31-től szept. 2-ig bezárólag, a javító és felvételi vizsgák pedig szept. 3-án tartattak meg, a következő eredménnyel:

A I. osztályba beiratott összesen 28 tanuló. Ezek közül 3 ismétlő; 6 az el. isk. V-ik; 18 az el. isk. IV-ik osztályából nyert bizonyítványa, 1 pedig felvételi vizsgálat alapján vétetett fel.

A II. osztályba beiratott 13 tanuló. Ezek közül 3 ismétlő: 1 önkéntes ismétlő; 2 a gymnasium II. osztályából lépett át; 1 javító, 1 felvételi vizsga alapján vétetett fel; 5 az I. osztályból lépett elő.

A III. osztályba felvétetett 11 tanuló; közülök 2 ismétlő, 9 a II. osztályból lépett elő.

A IV. osztályba felvétetett 7 tanuló; közülök 1 önkéntes ismétlő, 6 a III. osztályból lépett elő.

Az V. osztály — jelentkezők hiányában — nem volt megnyitható.

A fentebbiek szerint a 4 osztályba felvétetett összesen 59 tanuló, azaz 6-tal több, mint a tavaly.

A szept. 3-át követő 2 nap előkészületekre, nevezetesen: az általános óraterv és a heti órarend megállapítására, a használandó tankönyvek kijelölésére, továbbá a szegény tanulók

könyvekkel való ellátására fordítottatott. A közben eső vasárnap miatt az iskolai év ünnepélyes megnyitása szept. 7-ikére maradt, mely napon reggel a rom. kath. templomban tartott istenítisztelet után a megnyitás a szokásos módon megtörtént.

A közben eső ünnep miatt csak szept. 9-én megkezdett rendszeres tanítás menete már mindjárt kezdetben az akadály állott elő, hogy az intézet rajztanára a kellő időre nem érkezett vissza, s így a rajztanítást szept. 14-én történt megérkezétségig nem lehetett megkezdeni. Ez ideig a rajzórákat más tantárgyakkal kellett helyettesíteni.

Ezen — szerencsére — csak rövid ideig tartott fenakadáshoz egyidejűleg járult egy másik, kevésbé nyomászó az iskolára, de annál kellemetlenebb némely szülőkre nézve, a kik gyermekeiket azon számítással adták intézetünkbe, hogy itt a latin nyelv, mint rendkívüli tantárgy, a régebbi gyakorlat szerint taníttatni fog. Azonban e tárgy tanításával megbízott helybeli rom. kath. segédlelkész urak e tanév elején kijelentették, hogy az iskolaszék részéről legujabban kikötött feltételek mellett megbízatásukat továbbra nem fogadhatják el, s e miatt a latin nyelv tanítása nem vehette kezdetét addig, míg az iskolaszék más alkalmas szakértőket nem talál. Végre is az igazgató és Káposztás Ferencz intézeti tanár vállalkoztak, hogy a latin nyelvet az iskolaszék feltételeinek megfelelőleg tanítják, előbbi az I., utóbbi a II. osztályban. Ezzel aztán az ügy megoldást nyervén, a tanítás szept. 22-én rendszeresen megkezdődhetett. Hanem — a közmondás szerint — egyik baj a másikat szüli. Alighogy a tanítás folyama rendes medrébe tereltetett, egyszerre, egé-z váratlanul emelkedett a gát, mely azt az előbbeni akadályoknál erősebben feltartóztatta. A helybeli rom. kath. segédlelkész urak, kiknek egyike szabott évi díjért a rom. kath. hitoktatást végezte, egyetértőleg kijelentették, hogy ebbeli szolgálatukat továbbra mindkét részről megtagadják, mivelhogy a község a hitoktatásért a mult évre járó díjjal hátralékban van. Az iskolaszék haladék nélkül intézkedett ugyan, hogy a felmondásra okot szolgáltatott mulasztás a község részéről pótoltsassék, s ennek következtében a hitoktató segédlelkész ur járandóságát okt. 11-én hiány nélkül meg is kapta; ennek daczára azonban a kath. hittan tanítása nem kezdetett meg. Nem feladatunk kimerítően előadni azon bajokat, melyeket ez a „stroke“ az iskolai rendtartásban okozott s azon kellemetlenségeket, melyeknek az ezen bonyodalom rendezése körül fáradozó iskolai hatóságok ki voltak téve. Elég az, hogy két hónapig tartó hivatalos procedúra után, a helybeli esperesplebános ur készséges közreműködésével sikerült az ügyet

rendbehozni, s a szept. 21-től kezdve szünetelő kath. hitoktatót december 7-én újból megkezdeni. Ettől fogva a hittan tanítása rendesen folyt február 15-ig, a mikor Sándor János hitoktató segédlelkész úr újból megtagadta szolgálatát; azonban 2 hétig tartott szünetelés után püspöki rendeletre újból megkezdette márcz. 1-én, mely idő óta megszakadás nélkül rendesen folyt a tanítás.

Eltekintve a fentebbiekben előadott sajnós rendetlenségektől, a többi tantárgyak tanítása zavartalanul folyt az egész iskolai éven át. A tanári kart munkálkodásában gátló körülmények érezhetőleg nem zavarták s helyettesítésekről csak rövidebb ideig és ritkán kellett gondoskodni.

A tanító-testületben ez év folyamán semmi személyváltozás nem történt.

Tantervünk a magas ministerium által a polgári iskolák számára kiadott 1879-ki orsz. tanterv volt. A helyi viszonyokra való tekintetből a német nyelv az I. és II. osztályban is tanítottot heti 2—2 órán. Rendkívüli tantárgy csak a latin nyelv volt, melynek tanulására az I. osztályból 6, a II. osztályból 5 tanuló jelentkezett; ez utóbbi tanfolyamra járt a III. osztályból 2 tanuló.

Az intézet vezetése és rendtartása az érvényben levő ministeri „Utasítás“ értelmében gyakoroltatott. A tantestület a maga hatáskörébe tartozó ügyeket 12 rendes és 2 rendkívüli ülésben tárgyalta. A rendes havi értekezletek állandó tárgya volt a növendékek szorgalmának, előmenetelének, erkölcsi magaviseletének s általán a fegyelmi állapotnak megbeszélése s az így kicserélt észrevételek alapján a javítani valók iránti közös megállapodás. Az iskolai év harmadokra való besosztása ez évben is szokásban tartatott s a szülők tájékoztatására szolgáló „értesítők“ az első és második évharmad végén (karácsonykor és márcz. 24-én) kiadattak.

A tanulók szorgalma és előmenetele felől részletes tájékozást szerezni kívánókat utaljuk a hátrább közölt érdemsorozati kimutatásokra. E helyen, az állapotok általános illusztrálása végett, csupán azt jegyezzük meg, hogy a múlt évekről kiadott Értesítőkben e tekintetben hangoztatott panaszaink jelenleg is jogosultak. Növendékeink tulnyomó része tökéletesen megelégszik annyi tanulással, a mennyi a bukástól éppen megmenti s összes ambíciója nem terjed tovább az „elég-séges“ osztályzatnál. Az a nemes verseny, mely az iskola munkájának egyik erőforrása; mely a laukadó szorgalomnak folyton meg-megújuló tápot ad, — növendékeink körében nem található. Az okokat, melyek ezen szomorú jelenséget megmagyarázhatóvá

teszik, kifejtettük már a megelőző években ; most tehát ezek felsorolását mellőzhetjük. Csak azt kell megjegyeznünk, hogy a tantestület a hanyagabbak szorgalmának élesztésére a töle telhetőt megtette, azonban a cél elérésére a nyilvánosan eszközölt megintés épen nem, a tanulási idő utáni fenmarasztás pedig csak egyes esetekben bizonyult javító eszköznek.

A tanulók fegyelmi állapotáról, illetve erkölcsi magaviseletéről a múlt évihez képest újat nem igen mondhatván, ismételnünk kellene múlt évi panaszainkat. Mivel azonban azt tapasztaltuk, hogy a szülőkre — kiket ez a dolog leginkább kellene, hogy érdekeljen — az ily általánosságban tartott figyelmeztetés és jó tanács nem hat (mert kényelmök egy jó részét kívánja áldozatul!), azért hát csak a helyzet általános képét adjuk itt. Az iskola helyiségében a fegyelmet elég kielégítően sikerült fentartanunk ; s ha mégis e tekintetben kívánni valóink vannak, mérsékli ezeket annak meggondolása, hogy ilyen épületben — mely (egyik t. látogatónk nyilatkozata szerint) sohasem jósolhatta volna magának azt a szerencsét, hogy valaha iskolát fogad kebelébe — bajos a szigorubb követelményeknek megfelelni. Panaszaink súlya tehát tanulóink iskolán kívüli magaviseletére esik, s ez annál szomorubb, mert az iskola itt gyökeresen nem segíhet. A növendékek magára hagyatott állapota az iskolán kívül : ez az állandó kútforrása a rendetlenségeknek, könnyelműségeknek és vásott magaviseletnek ; ez, a mi nagy mértékben lerontja az iskolai nevelés hatását. Ezen kedvezőtlen állapotok mellett azonban némi megnyugtatónkra szolgálhat az, hogy komolyabb természetű erkölcsi vétséget csak két tanuló követett el, kiknek fegyelmi ügye az iskolaszék elbiralása alá került.

A magas ministeri tantervben előirt tananyag javarészből feldolgoztatott. Különös nehézséggel csak az I. osztályban talákoztunk, melynek növendékei általában hiányos értelmi fejlettséggel és kevés ismeretanyaggal jöttek át az elemi iskolából. A tornatanításnál igen érezhető akadály volt a tornaszerek elégtelensége s alkalmas téli tornaterem hiánya. A rajztanításnál nagy akadály az, hogy rajztermül 2 egymásba nyíló szoba szolgál, melyek oly szűkek, hogy az idén aránylag népes I. osztályt alig lehetett elhelyezni a két szobában ; e mellett a világítás rossz, a felszerelés kezdetleges, a tanóra alatti fegyelemtartás pedig fölötte meg van nehezítve. A mértani rajz tanításánál a múlt években érzett bajok egy része ez évben orvosoltatott azzal, hogy az iskolaszék által rendelkezésünkre adott általányból beszereztük az előnyösen ismert

s a magas ministerium által is ajánlott Steflitschek-féle távlati és projectio-készülékeket.

A tanórák látogatása kielégítő szorgalommal folyt egész éven át, noha a mulasztások száma az idén nagyobb a szokottnál; ezek nagyobb része azonban elfogadható okkal kimentetett.

Az iskola egészségügyi viszonyai, hála a gondviselésnek, állandóan kedvezők voltak. Járványos betegség intézetünkben nem fordult elő. Apróbb betegségi esetek elég gyakran adták elé magukat, de csak rövid ideig tartattak. A tanári kar tagjai munkájukban betegség által csak ritkán és rövid ideig voltak akadályozva.

A vallás-erkölcsi érzület ápolására és fejlesztésére tantestületünk a töle telhetőt megtette. A rom. kath. növendékek vásár- és ünnepnapokon tanáraik sorszerinti felügyelete alatt részt vettek a reggeli misén s vallási szertartásaikat (gyónást, áldozást) a szokott időben végezték. A helybeli esperes-plebános ur kívánatára az iskolaszék elhatározta s a kir. tanfelügyelőség által némi módosítással eszközölt jóváhagyás után életbe léptette azt az intézkedést, hogy ezentúl a „Szentség-imádás“ napjain — jan. 18. és decz. 14. — általános szünet tartassék s a kath. tanulók az ájtatosságokon részt vegyenek. A mózes vallásu tanulókra való tekintettel szombaton d. e. 10 órán túl kötelezett tantárgyak nem tanítottak. Az iskola hitoktatói — kívánatukra — a tantestület értekezleteire január óta meghivattak.

Iskolánkat ez évben a következők szerencséltették hivatalos látogatásukkal:

Dr. Buzinkay Gyula orsz. közegészségügyi felügyelő ur, Dr. Mangin Károly megyei főorvos ur kíséretében okt. hóban egészségügyi szempontból tartott szemlét az intézet helyiségében s ez alkalommal constatálta, hogy a jelenlegi bérhelyiség iskolai célokra alkalmatlan. Az iskolaszék részéről kiküldött tagok közül év folytán Bellosics János, Brenner György, Pollák Lázár, Tomka György urak szerencséltettek látogatásukkal, kik az iskolaszék ülésein egyhangú meglegedéssel referáltak az intézetben tapasztaltakról.

A társadalom érdekeltsége tanintézetünk iránt az idén is abban nyilvánult, hogy városunk jótékony közönsége fölkarolta szegénysorsu növendékeink sorsát s ezek közül némelyeket az egész isk. éven át élelmezéssel segélyezett; a kitüntetésre érdemes tanulók jutalmazására pedig elismerésre méltó áldozatkészséggel adakozott. A helybeli takarékpénztár igazgatósága mult évi tiszta nyereményéből iskolánknak újabb

tanszerek beszerzésére jelentékeny összeget adományozott. Kevesebb érdeklődést tapasztaltunk a vidék részéről, mely a felállítandó tápintézet nemes céljai iránt is közönyösnek mutatkozik. Legkevesebb érdeklődést tapasztaltunk azonban az iskola belélete, szellemi munkálkodása s ennek eredményei iránt, és pedig nemcsak a nagyközönség, hanem a tanítató szülők részéről is. Szeretnők hinni, hogy ennek oka nem a nevelés-oktatás iránti indolentia, hanem az iskolai helyiség nehéz megközelíthetősége.

És most — miután iskolánk állapotának vázlatában egy s más kedvezőtlen körülményről a valóságnak megfelelőleg őszintén említést tettünk — ki kell emelnünk néhány örvendetes mozzanatot is. Ezek közt áll első sorban az, hogy tanintézetünk a budapesti orsz. kiállításon a növendékek rajzaival és ronde-irásaival kiállítási nagy-érmet nyert „jó munkáért“; Kassai Nándor intézeti rajztanár pedig közreműködői érmet „jeles vezetésért.“ Másik örvendetes körülmény az, hogy hiányos szertárainkat a legszükségesebb taneszközökkel kiegészítettük, s e tekintetben viszonyaink eléggé türhetőkké váltak. S végül, hogy iskolánk népessége, ha nem is nagy, de gyarapodásban van s a létszám ezen isk. évben volt legnagyobb az intézet fennállása óta. Mindezek bizalomkeltők a jövőre.

A tanévet bezáró vizsgák június 19-től 26-ig tartattak meg a szokott módon, jun. 27-én pedig reggeli istenisztelet után a tanév ünnepélyesen bezáratott.

II.

Az intézet helyi felügyelete és külső vezetése.

Iskolánkra, ennek községi jellegéből kifolyólag, a közvetlen helyi felügyeletet a polgári községi iskolaszék gyakorolja. Az 1884-ben újra választott iskolaszék kebelében a jeleni isk. év folyamában többrendbéli személyváltozások történtek. Nevezetesen, az elhalt Stirling Antal esperes plebános helyére behivatott hivatali utódja, Dirnbeck Ferencz esperes plebános ur. A városunkból eltávozott Skublics Imre kir. közjegyző ur helyére Laubhaimer Oszkár kir. közjegyző ur, Kelcz Gyula urnak lenondás és Kovács János urnak kimaradás folytán megüresedett helyére pedig beválasztattak Balogh Árpád birtokos és Poppel Ferencz városbíró urak.

Iskolaszék.

Elnök: K. Hajós Mihály, ügyvéd.

Tagok:

1. Balogh Árpád, birtokos.
2. Bellosics János birtokos, pénztárnok.
3. Brenner György birtokos, gondnok.
4. Dirnbeck Ferencz, esperes-plebános.
5. Dr. Király Mór, járási orvos.
6. Laubhaimer Oszkár, kir. közjegyző.
7. Pollák Lázár, kereskedő.
8. Poppel Ferencz, városbíró.
9. Ráth János, birtokos.
10. Schacherlsz Mózes, ker. rabbi.
11. Tomka György, kereskedő.
12. Dr. Bartha Gyula, a tantestület képviselője, jegyző.

Az iskolaszék e tanév alatt 10 rendes és 3 rendkívüli ülést tartott, melyek tanácskozási tárgyát az iskola oeconomialis ügyei s más, az „Utasítás“-ban az iskolaszék hatáskörébe utalt ügyek képezték. Intézkedései közül a következőke. kell kiemelnünk:

a) A szegény tanulókat tandíj-elengedéssel, tankönyvekkel és rajzszerekkel segélyezte s a magukat élelmezni nem képes növendékek számára élelmezéssel segélyről gondoskodott.

b) Szabályzatot dolgozott ki, melylyel a latin nyelvnek mint rendkívüli tantárgynak taníttatását a czélnak és a szülők méltányos kívánalmainak megfelelően rendezte.

c) Tanszerek beszerzésére a tantestület kérelme folytán 134 frt 56 krt szavazott meg és utalt ki.

d) A rom. kath. hittan tanításának fenakadása folytán az ügy rendezésére szükséges intézkedéseket megtette.

e) Tárgyalta a tantestület megkereséseit bíraskodott 2 tanuló fegyelmi ügyében, s az iskola látogatására havonként egyes tagjait kiküldötte.

f) A Nm. vallás- és közoktatásügyi ministeriumhoz a megelőző két évben benyújtott folyamodványai érdekében újabb felterjesztéseket tett a kir. tanfelügyelőséghez s a magas ministeriumhoz.

E helyen meg kell még említenünk — hivatkozással a múlt évi Értesítőnk II. szakaszában közlöttkre — hogy az iskolaépítési államsegély kieszközlése ügyében tett kezdeményzatonyra jutott azon, hogy a város által építésre felajánlott terület ellen a kir. építészeti hivatal ez idő szerint elháríthatatlan kifogásokat emelvén, más alkalmas terület hiányában az ügy további tárgyalását abban kellett hagyni. Így hát tavalyi szép kilátásainkat egy időre elfödte a köd! Épen ily kedvezőtlen kimenetele lett az iskolaszék által a tápintézet alaptőkéje javára kezdeményezett sorsjáték-rendezésnek is, melyet a pénzügyminister ur Ó Nagyméltósága csakis 10% illeték terhe alatt engedélyezett; mivel pedig a meglévő alaptőke ekkora terhet meg nem bír, a szép terv kivitele elodáztatott.

Ha most a közlöttek nyomán visszatekintünk az iskolaszék egy évi működé-ére, láthatjuk, hogy az kiterjesztette tevékenységét munkakörének majdnem minden ágazatára, s nem mulasztott el semmit, amit a gondozására bizott intézet érdekében megtehetett. Ha törekvéseit, melyeket nyomasztó viszonyok közt s nem csekély küzdelmek mellett kezdett, — nem is kísérte mindenben a siker jutalma: mindazáltal megnyugvást találhat a multra nézve abban, hogy az iskola évről-évre fejlődik; a jövőre nézve pedig bizalmat meríthet abból hogy iskolánk sorsa iránt a felsőbb tanügyi hatóságok a legjobb indulattal, meleg érdeklődéssel viseltetnek. Meggyőződésünk, hogy ezt kiérdemelni s a lehetőleg fokozni a jövőben: ez lesz az iskolaszék komoly törekvése mindenkor.

III

A tanító-testület és foglalkozása.

Sorszám	A tanító neve, állása és képesítése	A tanított tantárgyak	A tanított osztályok	Heti órának száma	Tan. működése éveinek száma	Jegyzet
1	Dr Bartha Gyula, igazgató-tan, közép-iskolára képesített tanár.	Számтан Mértан	II. I I IV I—IV.	15	11	Bölcsészettudor, unit. egyh. tanácsos, a közs isk.-szék jegyzője; a latin ny rk. tanítója.
2	Iványi Andor, polg. iskolára képesített rendes tanár.	Számтан Természetrájj Természettан Földrajz	I. I—III. IV. IV.	17	25	Az I. oszt főnöke, a természettudományi szertárak őre.
3	Káposztás Ferencz, polg. iskolára képesített r. tanár; okl. tornatanító.	Magyar ny Német ny. Testgyakorlás	I. II. III. III I—IV.	17 2	12	A III o. főnöke, a könyvtárak és tornaszert. őre, a jkőri tanító test. eln., a latin ny. rk. tanítója
4	Kassai Nándor, polg. iskolára képesített rendes rajztанár.	Szabadk. rajz Mért rajz. Szépirás	I—IV. I—IV. III	20	4	A II. oszt. főn., a rajzszer. őre, a járaskőri tanító-test jegyz.
5	Murkovics János, elemi iskolára képesített segéd-tanító.	Német ny. Ének Szépirás	II. IV. I—IV. I. II.	9	33	Helybeli rom kath. kántor-tanító.
6	Pataky Kálmán, polg. iskolára képesített segéd tanár.	Német ny. Magyar ny. Földrajz Történelem	I IV. I—III III—IV.	16	6	A IV. oszt. főn., a földrajzi szertár őre, a tan értekezletek jegyzője.
7	Sándor János, rom. kath. segéd-lelkész	Hit- és erkölcs-tан	I—IV.	2	—	
8	Schacherlitz Mózes, kerületi rabbi.	Hit- és erkölcs-tан	I—IV.	2	—	

Iskolaszolga **Simon János,** kiszolgált közkatona.

IV.

Az eltanított tananyag vázlata s a használt tankönyvek.

A) Kötelezett Tantárgyak.

1. Hit- és erkölcsstan.

a) A rom. kath. tanulóknál.

I. II. osztály. Az Egri közép kátékizmus II. része: A parancsok megszegéséről. A bűnről. A bűn különböző nemeiről. Az erényről. A keresztyén tökéletességről. A malasztról. A malaszt-eszközökről vagyis szentségekről. Végre az imádságról. — Harsányi J. Szertartástana. II. rész: A szentségek kiszolgáltatásánál előforduló szertartásokról. A szentelményekről és áldásokról. Hetenkint 1 óra.

III. IV. osztály. Az ó-szövetség Roder Fl. „Bibliai Történetek“ből. Szertartástan, mint az I. II. osztályban. Hetenkint 1 óra.

b) A mózesvallású tanulóknál.

I. II. oszt. A Biblia-történelemből: Az izraeliták első királyától a Talmud keletkezéséig. A hittanból: A 10 parancsolat; 13 hitágazat; az ünnepek és azok jelentősége; a hónapok, öröm- és böjtnapok. K. k. Zsengeri S. Vallástan a polg. iskolák részére. Hetenkint 1 óra.

III. IV. osztály. Ziltz Mór Hit-és erkölcsstanának I. és II. része. Hetenkint 1 óra.

2. Magyar nyelv és irodalom.

I. osztály. Hetenkint 5 óra. Az értelmes olvasás gyakoroltatása, a mesék, mondák, elbeszélések s a néprajz köréből válogatott darabokon; a tartalom megértéséhez szükséges magyarázatok, az elolvasott darabok szabadon való elbeszélése; néhány kötött irályu mű beemléztetése.

A mondat használata s keletkezésének feltüntetése; a pusztá mondat részei: állitmány s alany; a bővített mondat részei: tárgy, határozó, s jelző. A szavak fajainak ismertetése után az alaktan, fősulyt fektetve a hangtani módosulásokon kívül a szók helyes kiírására. Végül csoportosítottak azon ragok, melyeket a mondat részeiül használható különböző szavak felvehetnek. Megismertettek az igék, főnevek, melléknevek gyakrabban előforduló képzői.

A tanultak állandósítá-ául elemeztetések s írásbeli dolgozatok szolgáltak. K. k. Dr. Szinnyei J. „Iskolai magyar nyelvtana“ mondattani alapon I. r. s Lehr A. Riedl Fr. Magy. olvk. I. r.

II. osztály. Hetenkint 5 óra. Az első osztályban tanultak átisméltése után a határozók részletes tárgyalása. Az egyszerű s összetett mondat között levő különbség feltüntetése után a független viszonyban — mellérendelt — s függő viszonyban levő — alárendelt — összetett mondatok s kötőszavaik tüzetes tárgyalása. A többszörösen összetett mondat ismertetése.

Az egyes olvasmányok tartalmi magyarázatán kívül főszuly volt fektetve a synonymák csoportosítására. Az eltanultak részint elemeztetések, részint írásbeli dolgozatok által gyakoroltattak be. K. k. Dr. Szinnyei J. Iskolai magy. nyelvtanának II. r. s Lehr A., Riedl Fr. magy. olvk. II. k.

III. osztály. Hetenkint 4 óra. A magyar nyelvtan rendszeres áttekintésén kívül a hangsulyos verselés. Nehány költői mű beemléztetése s szavaltatása.

Írásbeli dolgozatul ki-ebbszerű leírások, elbeszélések s könnyebb ügyiratok szolgáltak. K. k. Dr. Szinnyei J. Rendszeres Magy. nyelv. s Lehr A. Riedl Fr. Magy. olv. III. k.

IV. osztály. Az írásmű keletkezése. Az írásművek anyagának föltalálása s az anyagszerzés módjai (a fogalmak tana). A leírások, elbeszélések és oktató nemű írásművek rendje. Az írásművek belsezkezte. Az írásmű anyagának előadása (világos, szabatos és tiszta előadás). A szép előadásmódok, az érzelem- és képzelemre ható kifejezések (szó- és gondolatalakzatok). Az időmértékes verselés ismertetése; továbbá Arany „Toldi“-jának olvastatása. Írásbeli dolgozat. K. k. Udvarhelyi Gy. Magy. írásmódja s Arany Toldija Lehr A. tól. Het. 3 óra.

3 Német nyelvtan.

I. osztály. Olvasás; haben és sein segédigék jelen és mult ideje A főnevek ragozása az egyes számban a határozott és határozatlan névelővel, mutató és birtokos névmással. Szótanulás. Gyakorlatok fordítása magyarra és németre. K. k. Graf I. Német ny. I. r. Hetenkint 2 óra.

II. osztály. Az ejtegetések ismételése. A tulajdonnevek ragozása. A melléknév a főnév előtt határozott és határozatlan nemszócskával és nen.szócska nélkül. A melléknév fokozata és a határozó A névmások ragozása és alkalmazása. A számszók A segédigék és a rendes ige hajtogatása. Egyszerű bővített és

összetett mondatok alakítása szó- és írásbeli fordításokkal magyarból németre és viszont. K. k. Graf I. Német nyelvtan I. r. Hetenkint 2 óra.

III. osztály. Az egyszerű mondat ismertetése után az összetett mondatok; ezzel kapcsolatban a név- s igeragozás. A német nyelvben használt szórendek ismertetése. Fordítás németből magyarra s viszont. Szótanulás. K. k. Graf I. német nyelv. I. r. Hetenkint 3 óra.

IV. osztály. A három előbbi osztály nyelvtani anyagának kiegészítése: a névelő alkalmazása, a főnév vonzása, az idegen főnév és tulajdonnév ejtegetése. A főnév neméről. A névmás, számszó, melléknév és ennek vonzása. — Az ige vonzása és a hajtogatási alakok használata. A határozó és a viszonzszók. Az összetett mondatok és szórendek. Fordítások magyarból németre és viszont. Helyesírási gyakorlatul dictando. Olvasási gyakorlatok fordítással és elemzéssel. Nehány költemény szavalása. K. k. Graf J. Német nyelvt. II. r. Felsmann olv. I. r. Hetenkint 3 óra.

4. *Mennyiségtan.*

I. osztály. a) Számtan. A tizes számrendszer. A négy első művelet egész és tizedes, nevezett és nevezetlen számokkal. A számok oszthatósága, a legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös. A közönséges törtszámok és a négy első művelet közönséges törtszámokkal. A közönséges törtek átváltoztatása tizedes törtekké és viszont. A méter-mértékek és némely régi hazai mértékek ismertetése. A szétbontás és összevonás. A különböző nevezetű számokkal való műveletek. Példatárul: Dr. Császár K. Számtan I. rész. Hetenkint 3 óra.

b) Mértan. Az egyenes vonal helyzetei a térben és a rajzlapon. Távol-ágok összehasonlítása s a négy alpművelet távolságokkal; távolságok mérése. A körvonal; körök és ívek összehasonlítása; a négy alpművelet ívekkel; ívmérték. Szögek és mérése. Egyenes vonalak hősönös helyzete. Szögpárok. Az idomokról általában. Szimmetria. A háromszögek alaptörvényei és nemei. A négyszögek alaptörvényei és nemei. A sokszögek. Az idomok egybevágósága és hasonlósága, kiváló tekintettel a háromszögre. A területmértékek ismertetése s az egyenes vonalú idomok területszámítása, a közéletről vett gyakorló példákkal. A kör területe és kerülete, számításokkal. A tanításnál különös gond volt fektetve mindvégig az alakok rajzban és természetben való szemléltetésére. — K. k. Suppan V Rajzoló Geometria. Hetenkint 2 óra.

II. osztály. a) Szám-tan. Számolási előnyök, rövidített szorzás és osztás. Az arányosság fogalma. Kettős tétel és alkalmazása a százalékszámításnál 100 tól, 100-ra, 100-ból. A százalékszámítás alkalmazásai: levonások a súlyból, lerovások az árból, biztosítási díj és felpénz (agio) számítás. Arányok és aránylatok s ezek alkalmazása az egyszerű hármasszabálynál és kamatszámításnál. — A példák és feladatok kiválasztása azok gyakorlati és közéleti fontosságára való tekintettel történt s mindennemű számolási szabályok egyszerűbb feladatok okoskodás és következtetés által való megfejtése útján vezetettek le. K. k. Dr. Császár K. Szám-tan II. r. Hetenkint 3 óra.

b) Mértan. Stereometriai elemek: a sík, a vonalak és síkok térbeli fekvése és viszonylagos helyzete; él-, lap- és testszögek. A kocka, hasáb, gúla, henger, kúp s az 5 szabályos test ismertetése, leírása, hálójuk megszerkesztése s ábrázolásuk a síkon. A testek egybevágósága, symmetriája, hasonlósága; felszíne és köbtartalma kiszámítása, gyakorlati példákkal. Testminták készítése lemezpapírból. K. k. Dr. Császár K. Geometriai Alaktan II. r. Hetenkint 2 óra.

III. osztály. a) Szám-tan. Olasz gyakorlatok. Összetett hármasszabály egyszerű következtetésekkel. Összetett arányok és aránylatok s alkalmazása az összetett hármasszabálynál és kamatszámításoknál. Közép határidő számítása. Egyszerű és összetett arányos osztás. Flegyítési és láncszabály. Példák és feladatok a gyakorlati élet köréből. K. k. Dr. Császár K. Szám-tan III. r. Hetenkint 2 óra.

b) Mértan. Egyenes vonalú síkidomok szerkesztése, egybevágósága, symmetriája, hasonlósága és területszámításuk kibővítése. Az idomok átalakítása és felosztása egyenlő és arányos részekre. A körtan kibővítése szerkesztési feladatokkal. A kúpszeletek, cycloisok és csigavonalak ismertetése és szerkesztése. — K. k. Dr. Császár K. Szerkesztő Planimetria. Hetenkint 2 óra.

IV. osztály. a) Szám-tan. Az arany és ezüst súlymértekei, finomsága és értékének kiszámítása. A hazai és a legfontosabb külföldi pénzlábak, arany és ezüst pénzek ismertetése az ide tartozó számításokkal. A helyi és idegen váltók leszámolása. Küldött és intézett váltók (rimessa és tratta). Váltókémlés. A hat első alapművelet algebrai mennyiségekkel. Elsőfoku egyenletek egy ismeretlennel. — K. k. Mocnik-Szász Számítástan és Dr. Császár K. Szám-tan III. rész Hetenkint 3 óra.

b) Mértan. Területek fölmérése és rajzolása. A gyakorlati életben előforduló mértani testek fölszínének és köbtartal-

mának kiszámítása, gyakorló példákkal. Az algebra használata mértani feladatok kiszámításánál. K. k. Rollei M. Alkalmazott Geometria. Hetenkint 1 óra.

5. Természettudományi tárgyak.

a) Természetrajz.

I. osztály. Őszi és tavaszi hónapokban növénytan (virágosak és gombák), téli hónapokban ásványtan (néhány kőzettel) természetes példányokon szemléltetve. K. k. Kriesch Természetrajz, elemei (növénytan) és Dr. Szabó Ásványtan kezdők számára. Hetenkint 3 óra.

II. osztály. Állattan — jobbra természetes példányokon. K. k. Krisch Természetrajz elemei (állattan). Hetenkint 3 óra.

III. osztály. Ásvány-kőzettan és geologia; tavasszal növénytan (általános rész, virágtalanok részletesen s a virágosak meghatározási módja). K. k. Szécskay Ásványok természetrajza és növénytan mint az I. oszt.-ban. Hetenkint 3 óra.

b) Természettan.

IV. osztály. A testek egyensúlya és mozgása. K. k. Antolik Kísérleti természettan (kibővitéssel). Hetenkint 3 óra.

6. Földrajz és statisztika.

I. osztály. Magyarország földrajza összeköttetésben a főbb statisztikai adatokkal. Az ország függőleges tagozata és vízrajza kapcsolatban az egyes vidékek természetes viszonyai, néprajza s a lakosok főbb foglalkozásának ismertetésével. Az orsz. politikai földrajza, népei, éghajlata, növényei és állatai; továbbá ipara és kereskedelme. Térképrajzolás. K. k. Kiss S. Magyar-osztrák monarchia összehasonlító földrajza. Hetenkint 2 óra.

II. osztály. Európa földrajza. Egyes országainak vízszintes és függőleges tagoltsága, azok égalja, terményei és miveltségi viszonyai. Európa nagysága, kedvező partfejlődése, éghajlata, terményei és népei. Térkép rajzolás. K. k. Kozma Gy. Földrajz II. r. Európa és Ázsia. Hetenkint. 2 óra.

III. osztály. Amerika részletes, Afrika és Ausztrália általános ismertetése, azok vízszintes és függőleges tagoltsága, éghajlata, terményei, népei és miveltségi állapotai. A felfedezések történetéből az ókori, közép- és ujkori fölfedezések rövid ismertetése, K. k. Kozma Gy. Földr. III. rész. Hetenkint 2 óra.

IV. osztály. A mennyiség-és természettani földrajz elemei. K. k. Dr. Brózik K. Rendszeres természettani földrajza. A mennyiségtani rész: Simay Földirat III. f. szerint Hetenkint 2 óra.

7. Történelem.

III. osztály. A magyarok történetének rövid áttekintése. Az egyes nemzetiségek lakóhelyei a honfoglalás előtt. A vérszerződés, a honfoglalás s ennek történelmi fontossága. Az egyes uralkodóházak története. tekintettel a tudomány, műveltség és az alkotmány fejlődésére s a nevezetesebb területi változásokra. K. k. Mangold Lajos. A magyarok története. Het. 2 óra.

IV. osztály. Ó- és középkor. Az emberiség műveltségi állapota kezdetben. A keleti népek, a görögök és rómaiak története kapcsolatban a művelődési viszonyokkal. A népvándorlás s az újabb államok keletkezése, a germánok s a hűbérrendszer, az izlám keletkezése s annak terjedése. Németország története a különböző uralkodóházak alatt, a pápák és császárok küzdelme, a keresztes-hadjáratok, valamint a többi országok története kapcsolatban a művelődési viszonyokkal. K. k. Ladányi G. A világtörténet főbb eseményei. Hetenkint 3 óra.

8. Művészeti tárgyak.

A) Rajzolás.

I. oszt. a) Szabadkézi rajz. Egyenes és később görbe vonalú elemi diszitmények lapminták után; részint színesre, részint pedig tollrajzban kivive. Hetenkint 3 óra.

b) Mértani rajz. A szerkesztő síkmértan elemei. A rajzeszközök használási módjának megismertetése; a pont és vonal, tekintettel ezek származására, helyzete és egymáshoz való viszonyára; merőlegesek és egyenközűek szerkesztési módjai; szögek másolása és alkotása mérték szerint; a szögosztó és közbefutó egyenesei; három-, négy- és sokszögek adott alkatrészeikből való szerkesztése. A körbe irt szabályos sokszögek rajzolása; szabálytalan sokszögek másolási módjai. Hetenkint 2 óra.

II. oszt. a) Szabadkézi rajz. Landau-féle egyszerűbb tollrajz-diszitmények, később a görög izlés diszitményi eleminek megismertetése; egyszerű maeanderek, palmetta- és kehelyalakzatok s ezeknek színezései. Hetenkint 2 óra.

b) Mértani rajz. 1. A síkszerkesztő mértan folytatása, a sokszögek, csillagidomok s legfontosabb érintési feladatok

sméltlésével, a kupmetszetek, valamint a kerekények és csigavonalak szerkesztésének különféle módjai. 2. Az ábrázoló mértanból az orthogonális vetülettan elemei, a tér megismertetése, szemléltetése.*) A pont és vonal vetületei különféle helyzetben. Az egyenes nyompontjai s valódi nagyságának meghatározása. A sík különféle helyzete a térben; különféle térbeli egyenesen keresztül síkokat fektetni; a síkok metszési vonalai s egyenessel való átdőfési pontjainak meghatározása. — Egyenközűek és metsző egyeneseken keresztül síkot fektetni.

III. osztály. a) Szabadkézi rajz. Plasztikus renaissance és gót ékitmények lapminták utáni rajzolása, teljes árnyékolással. A kréta- és szénrajz technikájának megismertetése; a renaissance-izlés diszitményi elemei, görög és mór-izlésű szalagdíszek, valamint összetettebb palmetta alakzatok rajzolása és színezése. A figurális rajzból: a fej izmai, csontjai, az arcz alkatrészei, láb, fej stb. végre mértani testek természet utáni rajzolása. Hetenkint 2 óra.

b) Mértani rajz. Vetülettan; a II. osztály tananyagának rövid összefoglalása és ismétlése. — Egyenes és ferde hasáb, henger, gúla és kúp sík általi metszése és a metszési idomok valódi nagyságának meghatározása. — A gömb és az előbb nevezett testek felületén a pont meghatározása. — Forgatási testek, éles és tompa menetű csavar. A testek áthatása és hálózatának lefejtése.**)

IV. osztály. a) Szabadkézi rajz. Plasztikus diszitmények szén és kétféle krétával való rajzolása, eleinte lapminták, később természet után; magyar diszitményi elemek (polychrom); görög palmetta-alakzatok, olasz renaissance, niello és intarzia stb. Hetenkint 3 óra.

b) Mértani rajz. 1) Árnyszerkezettan. — A fénysugár iránya; a pont, vonal, egyenes és görbe vonalú síkidomok, valamint a szögletes és gömbölyű testek és testcsoportozatok ön- és vetett árnyéka; csúcsán álló üres gúla és kúp belsejébe vetett árnyék, különféle fülkék s tagozott falfelületekre eső árnyék; toskáni oszlopláb önárnyéka stb. 2) Távlattan. — A kép-ík, alap-, közép- és láthatársík, alap-, közép- és láthatárvonal fő-sugár, szem-, fő- és távpont, enyész és osztási pont

*) Minden feladat, mielőtt az rajzoltatott volna a térben a vetület-tani készüléken, sodrony és pléhmintákkal lett szemleltetve

**) Egyes áthatási példákat a növendékek házi-feladatképen, kartonból készítettek

megismertetése és ábrázolása; kísérletekkel és példákkal magyarázva szemléltető távlattani készülékek segítségével. — A pont, vonal, görbe és egyenes vonalú síkidomok, testek és testcsoportok távlati képének meghatározása áthatási, távmet-szési és vegyes áthatási módszer szerint. — A szabad távlat-tanból könnyebb, az építészet köréből vett feladatok megfejtése; végre távlati árnyszerkesztés; díszgúla, oszlopsorok stb. távlati képe és árnyéka. Hetenkint 2 óra.

B) Szépirás.

I. II. osztály. Magyar és német folyóírás ütem szerint. Hetenkint 1—1 óra. —

III. osztály. Rövide-írás: a kis és nagybetűk különféle alakjainak megismertetése hatféle nagyságban, Reuleaux tanár módszere szerint. Hetenkint 1 óra.

C) Ének.

I. osztály. Az első három hang körében való ének-gyakorlatoktól fogva a teljes C-dur létráig, ideértve a szokot-tabb ütenynemeket, a negyed-fél-egész-nyolczad és tizenhatod hangjegyeket a megfelelő szünetjelekkel. C-dur és A-moll hang-nemek és a hangközök ismertetése. Kargyakorlatok a magyar népdalokból. T. k. Erneyi J. I. r. Hetenkint 1 óra.

II. III. IV. osztály. A kemény és lágy hangnemek ismertetése az illető alakító jegyekkel. A hangközök és a hár-mas hangzatok gyakorlása. Négyszólamú kardalok. Hetenkint 1 óra.

9. Tornászat.

Az I. osztályból álló csoport gyakorolta a sorakozást, igazodást, nyitódást, zárkozást, fordulatokat, kanyarodásokat, rendekbe fejlődést úgy helyben, mint menés közben. Gyakorolta még e csoport az egyszerű s összetett szabadgyakorlatokat is.

A II. III. IV. osztályból álló csoport gyakorolta a fen-tebbieken kívül a kettős rendekbe fejlődést, rendekre szaka-doztatást úgy helyben, mint menés közben. Végül mindkét csoport a körülményekhez mérten szertornázásban is részesült. Hetenkint 1—1 óra.

B) Rendkívüli tárgy:

Latin nyelv.

I. osztály. Olvasási gyakorlatok. A négy igehajlítás jelentő módjának jelen ideje, parancsoló módja, cselekvő és szenvedő alkatban. A főnév és melléknév s ezek egyeztetése. Az 5 ejtegetés. A melléknevek végzeteinek áttekintése. A melléknevek rendes, rendhagyó, hiányos és körülírt fokragozása. Az igehatározók képzése és fokragozása. A névmások: személyi, mutató, visszavivő, kérdő és határozatlan névmások s ezek ejtegetése. A számnevek. Szavak tanulása, fordítás, latinból magyarra és viszont. K. k. Szepesi-Budavári Latin Alaktana I. r. 13 kd. Hetenkint 4 óra.

II. osztály. Az igék törzsalakjainak ismertetése után az 1—4. igeajlításához tartozó igék összes idői úgy a cselekvő mint a szenvedő alak különböző módjaiban. Álszenvedő igék összes idői s mindezek alakotására vonatkozó szabályok. Azon igék beemléztetése, melyeknek multjukat s hanyatszavukat a rendes hajlítású igeiktől eltérőleg használják. A rendhagyó igék. Végül a legszükségesebb szókötési szabályok. Szótanulás, fordítás latinból magyarra és viszont. K. k. Szepesi-Budavári Alaktana II. r. — Hetenkint 4 óra.

Jegyzet. A III. és IV. osztály számára külön tanfolyam nem nyitott.

V.

Az intézet szerelvényeinek gyarapodása.

A) Könyvtárak.

I. Tanári könyvtár. Év folytán a következő művekkel szaporodott :

a) Ajándékozás útján: 1. A Nm. vallás- és közoktatásügyi ministeriumtól a „Néptanítók Lapja“ 1886. évfolyam (3 frt.). „Az 1883. évi orsz. tan. képvis. közgyűlés munkálatai alapján hozott ministeri határozatok.“

2. Dobrowsky és Franke kiadó cégtől: Tölgyi Gy. Francia nyelvtan I. II. (1.40 f.). — Kozma Gy. Iskolai Atlasz (0.70 f.).

3. A Franklin-társulattól: Mangold L. Világtörténelem (1 f.) — Lehr és Riedl Magyar olvasókönyv I. II. III. (3.20 f.) — Dr. Lutter N. Közöns. Számtnan 9. kd. (1.20 f.)

4. Lauffer V. kiadótól: Seemann G. Növénytan alapvonalai (0.85 f.) — Seemann G. Kis növényhatározó (0.45 f.)

5. Kókai L. kiadótól: Dr. Gyulai B. Magyar Olvasókönyv I. r. 4. kd. (0.70 f.)

6. Knoll és Társa kiadó cégtől: Dr. Szinnyei J. Iskolai magyarnyelvtan I. II. (1 f.) — Dr. Szinnyei Rendszeres Magyarnyelvtan (1.20 f.)

7. Hornyánszky V. kiadótól: Haraszi Gy. A francia költészet ismertetése (1.80 f.)

8. Wittigschlager K. kiadótól (Pancsova): Barbierik T. Számtnan IV. f. (0.50 f.)

9. Az alsó-lendvai járási tanító-testülettől: Zalai Tanügy, 1885. évf. (4 f.) — Magyar paedagogiai szemle V. VI. évfolyam. (5 frt.)

Az 1—9. alatti művek száma 21, értéke 26 frt.

b) Vétel útján szereztetett: Dr. Bihari P. Iskolai és házi neveléstan (kötve 1.15 f.), Testi nevelés vagy Egészségtan (kötve 0.95 f.), Népiskolai Oktatástan (kötve 1.35 f.) — Molnár V. A hazai középiskolák reformja (1.40 f.) — Berecz és Erney „Dalfüzér“ (kötve 2.05 f.) — Szécskay I. Az ásványország természetrajza (kötve 0.45 f.), Ásványok Természetrajza

(kötve 1.25 f.) — Porzsolt L. Tornázás kézikönyve (kötve 1.55 f.) — Verédy K. Paedagogiai Encyclopaedia (kötve 6.70 f.) — Peschka és Koutny. Freie Perspektive (kötve 6.90 f.) — Természettud. Közlöny, 1886. évf. (3.05 f.) — Középiszkolai tanáregyesület Közlönye, 1885—6. évf. (4.05 f.) — Magyar Tanügy, 1886. évf. (6.10 f.) — Polgári Iskola, 1886. évfolyam (2.05 f.) — Felső nép- és polg. isk. Közlöny, 1886. évf. (3.05 f.) Összesen 15 mű 42 frt 5 kr. értékben.

II. Az ifjusági könyvtár gyarapodása a) Ajándékozás útján: Dolinay Gy.-tól „Történelmi arcképcsarnok“ (díszkötésben 5.50 f.)

b) Vétel útján: 26 darab Hoffmann-féle ifjusági irat à 50 kr (13 frt.) — Verne Gy. következő művei: Tizenöt éves kapitány (kötve 1.95 f.), Rejtelmes Sziget (kötve 2.15 f.) A lángban álló szigettenger (kötve 2.15 f.), A Robinsonok iskolája (kötve 1.75 f.) — Összesen 30 mű 21 frt értékben.

III. A szegény tanulók segély-könyvtára a) Ajándékozás útján. Tek. Hajós Mihály iskolaszéki elnök és Főtiszt. Dirnbeck Ferencz esperes-plebános urak áldozatkészségéből beszereztetett: Graf J. Német nyelvtan I. rész. (0.80 f.) — Suppan V. Rajzoló Geometria (0.70 f.) — Lehr és Riedl Magyar olvasókönyv (0.80 f.) — Kiss S. A magyar-osztrák monarchia összehas. földrajza (1.20 frt) — Lange-Cherven Iskolai Atlasz (0.70 f.) — Összesen 5 drb. 4.20 frt értékben.

b) Az iskolaszék költségein beszereztek: Mangold L. Magyarok története, 3 pld. (2.40 f.) — Lehr és Riedl Magyar Olvasókönyv I. 6 pld. (4.80 f.) — Ugyanaz II. 2 pld. (2.40 f.) — Ugyanaz III. 5 pld. (6 f.) — Lange-Cherven Isk. Atlasz, 5 pld. (3.50 f.) — Suppan V. Rajzoló Geometria, 7 pld. (4.90 f.) — Dr. Szinyei J. Magyar nyelvtan I. 8 pld. (4.80 f.) — Ugyanaz II. 1 pld. (0.40 f.) — Dr. Szinyei J. Rendszeres magyar nyelvtan 1 pld. (1.20 f.) — Dr. Császár Számítan, 2 pld. (3.20 f.) — Kiss S. A magy.-osztr. monarchia összehasonl. földrajza, 2 pld. (2.40 f.) — Kriesch J. Természettud. elemi I. 2 pld. (1.92 f.) — Ugyanaz II. 3 pld. (2.10 f.) — Mocnik-Szász Számítástan II. 1 pld. (0.50 f.) — Szabó J. Ásványtan kezdőknek, 1 pld. (0.40 f.) — Kozma Gy. Földrajz II 1 pld. (2.80 f.) — Graf J. Német nyelvtan I. 3 pld. (2.40 f.) — Perjessy Ábrázoló mértan I. 1 pld. (0.50 f.) Összesen 54 példány 44 frt 62 kr. értékben.

Számításba véve a régebbi szerzemények beköttetésére fordított összegeket is, könyvtáraink gyarapodását a következőkben foglaljuk össze:

I. Tanári könyvtár.

a) Ajándékozás útján szaporodott 21 művel	26.—	frt	értékben
b) Vétel	15	"	42.05 " "
c) 50 drb. beköttetésre fordított	. . .	22.20	" "
		<hr/>	
Összesen		90.25	frt.

II. Ifjúsági könyvtár.

a) Ajándékozás útján szaporodott 1 művel	5.50	frt	értékben
b) Vétel	30	"	21.— " "
c) 20 drb. beköttetésre fordított . . .	3.—	"	" "
		<hr/>	
összesen		29.50	frt.

III. Szegény tanulók segély-könyvtára.

a) Ajándékozás útján szaporodott 5 művel	4.20	frt	értékben
b) Vétel	54	"	44.62 " "
c) 6 drb. beköttetésre fordított . . .	1.20	frt.	" "
		<hr/>	
Összesen		50.02	frt.

B) Szertárak gyarapodása.

I. Természettani szertár.

a) A helybeli takarékpénztár szives adományából beszereztetett 1 Atwood-féle gép, csomagolással 65 frt. — b) Az iskolaszék költségén szereztetett: 1 Coddington-féle nagyító (loupe) (3 frt.) — 30 cm. platina-sodrony (1.05 f.) — 3 drb. kautschuklemez a Cartesius buvárához (0.45 f.) — Összesen 6 drb. 69.50 frt értékben.

II. Természetrajzi szertár.

Az iskolaszék költségén: Hauer Geolog. Übersichtskarte von Oesterreich-Ungarn (kisebb kiadás: 6 frt.) — Fraas Wandtafeln zur Geologie u. Praehistorie (4 tábla 4.90 f.) — Alsó-Lendva vidékének geologiai térképe (2 frt.) — Vászón 2 geolog. térképhez 0.41 frt. — Összesen 6 drb. 13.31 frt értékben.

III. Mértani szertár.

8 darab mértani test-minta juharfából Steflitschektől, — ára 28.30 frt.

IV. Földrajzi szertár.

Európa domború térképe, csomagolással 20 frt.

V. Rajz-szertár.

a) A helybeli takarékpénztár szives adományából szereztetett 18 drb. új üveges keret a rajzminták befoglalására : 17·20 frt. Kijavított 11 drb. régi keret : 5·02 forint. — A budapesti I. ker. állami elemi és polg. isk. tanítóképezde igazgatóságától ajándéku kaptuk „A rajzoktatáshoz szükséges taneszeres képes Árjegyzékét“ a polg. isk. rajzoktatás anyagának módszeres feldolgozásával Kohányi K. és Gyulai L. tól. — Összesen 22·22 frt.

b) Az iskolaszék költségén szereztetett : Steflitschek projectio-készüléke 14 sodrony- és bádognintával és 2 projectio-sikkal (30 frt.) — Steflitschek 6 kis távlati készüléke (20 frt.) Csomagolási költség a fentiekért 5 frt. — Igazításra 1 frt. — Huszka Magyar diszitő styl (10 frt) Schreiber G. Die Farben u. das Malen Kunstgewerblicher Zeichnungen, 3 füz. (2·73 frt.) Összesen : 68·73.

VI. A szegény tanulók rajz-szertára.

Az iskolaszék által beszereztetett 33·67 frt értékű rajzeszköz és rajzszes.

VII. Régiségtár.

1 drb. ezüstpénz I. Lipót uralk. korából (1677). Pethő István ur ajándéka helyben. — 1 drb. 1861-ki országgyűlési emlék-érem (sárgaréz) és 1 drb. Washington-érem (sárgaréz); Dobos Lajos ur ajándéka helyben. Összesen 3 drb.

A többi szertárak ez évben nem szaporodtak.

C) Butorneműek, javítások, vegyesek.

7 fekete tábla festése és vonalzása 14 frt. — 1 fekete tábla készítése 3 frt. — 1 fekete tábla igazítása 1·50 frt. — 1 isk. pad előrésze 5 frt. — 1 fülke fölszerelése polczokkal 3 frt — 2 fülke-függöny a muzeumba 6·16 frt. — 1 hosszú asztal a rajzterembe 10 frt. — 5 drb. támlátlan szék a rajzterembe 4 frt. — 1 zsámoly 3 lépcsővel 1·60 frt. — 1 ruhafogas az I. oszt. tantermébe 1 frt. — 2 kefesepő 2·60 frt. — Üveges munkákért 2·25 frt. — Lakatos munkákért 1·55 frt. — 4 fekete tábla festése palaszerűen és beégetve 10 frt. — 5 kg. kréta 1 frt. — 12 dk. tábla szivacs 1·68 frt. — Aprólékosak 3·03 frt. — Összesen 71·37 frt.

VI.

A tanulók érdemsorozata az 1885—86. iskolai évről.

I. Osztály.

A tanuló neve	Hit és erkölcest.	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Számтан	Mértan	Természetrájj	Mértani rajz	Szabadkézi rajz	Szépírás	Testgyakorlat	Ének	Latin nyelv	Szorgalom	Magaviselet
Beck Samu	2	3	3	3	4	4	3	4	3	3	2	3	—	3	2
Bellosics Lipót	1	1	2	3	2	1	1	1	2	2	1	1	3	2	2
Berecz Árpád	3	3	3	3	3	4	3	3	3	2	3	2	—	3	2
Borsos István	2	2	3	3	2	1	2	3	3	3	2	2	—	3	2
5 Brünner Ármin	2	3	2	3	2	2	3	1	2	3	1	3	—	3	2
Dervarics Kálmán	2	3	3	3	4	3	3	4	4	3	3	2	3	2	1
Fischer Benő	1	1	2	2	1	3	2	2	3	3	3	3	—	2	2
Gállits Viktor	3	4	4	4	4	4	4	4	2	2	3	3	—	4	2
Göncz Gábor	1	2	3	2	3	3	1	2	2	1	2	1	—	2	2
10 Horváth József	3	3	3	3	2	3	3	2	3	1	2	2	—	3	2
Isoó Viktor	1	1	3	2	1	2	1	1	1	2	1	1	3	2	2
Ivanics József	1	1	1	3	1	1	1	2	2	2	3	2	—	2	2
Kaucsics Ignác	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	—	3	2
Kelcz Gyula	2	2	3	2	1	2	2	3	3	3	2	1	2	3	2
15 Kohn Samu	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	3	2
Krály Mihály	2	2	3	3	2	3	2	3	3	3	2	3	—	3	2
Kulcsár Miklós	2	2	2	2	2	3	3	1	1	1	2	2	—	2	2
Lakics Viktor	k i m a r a d t														
Milhofer József	3	3	2	3	3	3	3	2	2	3	2	3	—	4	2
20 Pollák Emil	1	2	1	1	2	1	1	1	2	2	3	3	2	2	2
Rádlí Lajos	2	2	2	2	1	2	1	3	3	3	3	3	3	2	2
Schuk Gyula	3	4	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	—	3	2
Sersa József	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	—	3	2
Szaurer János	—	4	3	3	4	4	3	4	3	3	3	3	—	4	2
25 Szécsi Márton	3	3	4	3	4	3	3	4	4	3	3	3	—	3	2
Szép János	2	2	2	3	2	3	2	1	1	1	2	2	—	2	2
Toplak Ferencz	3	3	3	3	4	4	4	4	3	2	2	3	—	4	2
28 Wortmann Béla	2	1	2	3	3	4	3	4	3	3	3	3	—	3	2

Osztályismétlésre utasítatnak: Beck Samu, Dervarics Kálmán, Gállist Viktor, Schuk Gyula, Szaurer János, Szécsi Márton és Toplak Ferencz.

Javító vizsgát tehet: Berecz Árpád és Wortmann Béla.

II. osztály.

A tanuló neve	Hit- és erkölcs	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Számtan	Mértan	Ternészetrajz	Mértani rajz	Szabdkézi rajz	Szépírás	Testgyakorlat	Ének	Latin nyelv	Szorgalom	Magaviselet
Brenner János	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	4	3
Brünner Albert	2	3	3	3	3	3	2	2	2	3	2	3	—	3	2
Faisztl István	1	1	1	2	2	2	1	3	3	2	2	2	2	3	2
Freyer Leo	1	1	1	2	2	3	3	2	2	1	3	2	—	3	2
5 Guttman Viktor	3	2	2	2	3	3	3	3	2	2	2	2	2	4	3
Kopeczky József	3	3	3	2	3	3	3	2	2	2	2	2	—	3	2
*Petrik Elemér	1	1	2	2	2	2	1	3	2	3	—	2	2	2	1
Pivár István	4	3	3	4	4	3	3	4	4	2	3	3	4	4	3
Schwarz Samu	3	3	3	4	4	4	3	3	2	1	2	3	—	4	2
10 Simon János	2	2	2	2	3	3	2	3	2	2	1	2	2	3	2
Skrilecz Mihály	2	2	3	3	3	3	2	2	2	2	3	3	—	2	2
Vlasics Géza	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	2
13 Vucsák Mihály	2	2	2	2	3	2	2	1	1	2	1	3	—	2	2

* Önkéntes ismétlő.

Osztályismétlésre utasítatik: Pivár István és Schwarz Samu.

Javító vizsgát tehet: Vlasics Géza.

III. osztály.

A tanuló neve	Hit- és erkő est.	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Történelem	Számтан	Mértan	Természetráaj	Mértani ráaj	Szabadkézi ráaj	Szépírás	Testgyakorlat	Ének	Latin nyelv	Szorgalom	Magaviselet
Barbarics Gyula	2	3	3	2	2	3	3	2	3	2	2	3	3	—	3	2
Besnyák Lajos	1	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2	3	2	—	3	2
*Csukics Emil	3	3	3	3	3	4	4	3	4	3	3	2	1	3	4	3
Ebenspanger Armin	1	3	3	3	2	3	3	3	2	1	1	1	1	—	3	2
5 Kolbl Márton	1	2	2	1	2	2	2	3	3	3	3	3	3	—	3	2
Krampatics József	1	1	2	1	3	3	3	1	3	3	1	3	2	—	3	2
Kühár Ignác	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	3	—	2	2
Laufer Gyula	1	1	1	1	1	2	2	1	2	2	3	3	2	—	2	2
Rosenberg József	2	3	3	3	3	4	3	3	4	3	3	3	2	—	4	3
10 Stern Henrik	3	3	3	3	3	2	3	3	4	3	3	3	3	—	4	3
*Vörös Mihály	1	2	2	2	2	4	3	2	2	2	2	1	1	2	3	2

* A latinból a II. osztály tananyagát tanulta.

Osztályismétlésre utasittatik: Csukics Emil

Javító vizsgát tehetnek: Rosenberg József, Stern Henrik és Vörös Mihály

IV. osztály.

A tanuló neve	Hit- és erkölcst.	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Történelem	Számтан	Mértan	Természettan	Mértani rajz	Szabadkézi rajz	Testryakorlat	Ének	Szorgalom	Magaviselet
Csizar János	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2
Freyer Gyula	1	2	2	2	3	3	3	2	2	2	3	1	3	3
Kaiser József	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2	2	1	2	2
Koczuván János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5 Kovács László	1	3	3	2	3	3	3	2	1	1	1	1	3	2
Orbán Lajos	1	3	3	2	3	3	3	2	1	3	1	1	3	2
*Polesinczky Emil	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Önkéntes ismétlő.

Az érdemsorozat jegyeinek jelentése.

a) Az előmenetelben :

- 1 — jeles.
- 2 — jó.
- 3 — elégséges
- 4 — elégtelen.

b) A szorgalomban :

- 1 — ernyedetlen.
- 2 — dicséretes.
- 3 — változó.
- 4 — hanyag.

c) Az erkölcsi magaviseletben :

- 1 — dicséretes.
 - 2 — jó.
 - 3 — tűrhető.
-

Összeg		O s z t á l y		
59	15840	I. 28	beiratkozott r. tanuló	A tanulók száma
1	5840	II. 13	évközben kimaradt	
3	1636	III. 11	maradt az év végén	
8	2616	IV. 7	rom. katolikus	Vallás szerint
4	2		evangelikus	
4	2		mózes vallásu	
2	4		helybeli	Illetőség szerint
1	1		vidéki	
1	1		alsó-lendvai	Születési hely szerint
1	1		zalamegyei	
1	1		más megyei	
1	1		horvátországi	
1	1		ertelmiségi	A szülők polgári állása szerint
1	1		önálló östermelő	
1	1		önálló kereskedő v.: iparos	
1	1		magán tisztviselő	
1	1		személyes szolgálattelvő, munkás	
1	1		magyar	Nyelvismertet szerint (Elöl áll az anyanyelv)
1	1		magyar, német	
1	1		magyar, vend	
1	1		magyar, horvát, német	
1	1		vend, magyar	
1	1		horvát, magyar	
1	1		német, horvát magyar	
1	1		német, vend, magyar	
1	1		1868	Születési év szerint
1	1		1869	
1	1		1870	
1	1		1871	
1	1		1872	
1	1		1873	
1	1		1874	
1	1		1875	
1	1		1876	
1	1		Felsőbb osztályba mehet	Előmenetel a tanév végén
1	1		Javító-vizsgát tehet	
1	1		Osztályt ismételni kénytelen	
1	1		Egész tandíjt à 10 frt	Tand. fizetett
1	1		Fél tandíjt à 5 frt	
1	1		egészen	Tandijmentes
1	1		félíg	
1	1		Tankönyvekkel és rajzszerekkel	Segélyezett
1	1		Élelmezéssel	
1	1		A mult tanévben beiratkozott	Összehasonlítás
1	1		Szaporodás vagy apadás	

VIII.

Statisztikai kimutatás az intézetből eltávozott tanulókról.

Az eltávozás ideje	mely osztályból?														Összesen		
	más polg. iskolába	gymnasiumba	realiskolába	tanító-képezetbe	elemi iskolába	gazdasági pályára	keresked. pályára	iparos pályára	jegyző-segéd lett	írnok lett	postához ment	katonai pályára	árvaházba	pályát nem választ.		nem tudatik	
Az 1872 3 — 1884 5. tanév végeig*	I-VI.	13	18	6	30	2	13	33	57	6	5	1	2	1	2	5	194
Az 1884 5. tanév végétől az 1885 6. tanév végeig	I	1	—	—	—	2	—	1	1	—	—	—	—	—	2	—	7
	II.	1	1	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	5
	III.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	IV	1	2	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Összesen	—	17	21	6	35	4	3	35	60	6	5	1	2	1	4	5	15

* I. az intézet XIII. Értesítőjét

IX.

Jótékonyág, segélyezések és jutalmazások.

1. Az iskolaszék az egész tandíjat (9.50 frt) 24 tanulónak, a fél tandíjat (5 frt) 7 tanulónak engedte el, és így ez czímen 31 tanulót összesen 263 frttal segélyezett. Továbbá a szegény tanulók használatára ez évben 54 drb. új tankönyvet 44 frt 62 kr értékben és 33 frt 67 kr. értékű rajzszerzt szerzett be. Az iskolaszék a szegény tanulók segélyezésére ez évben tehát összesen 341 frt 29 krt fordított,

2. A tápintézet tőke-kamataiból az iskolaszék egy tanuló számára lakás- és ételmezést fogadott 9 hónapra 45 frtéért.

3. Ingyenes ételmezéssel segélyezettett 3 tanuló a következő jöltevők által:

Hajós Mihály ügyvéd úr 1 tanulónak teljes ételmezést adott egész éven át. Tóver János vendéglős úr 1 tanulónak ebédet és vacsorát adott 3½ hónapon át. Bellosics János birtokos és Nagy József szolgabíró urak 1 tanulónak ebédet és vacsorát adtak 1—1 hónapig. Hetenkint egyszer ebédet adtak egy tanulónak: Deutsch Miksa, Deutsch Mór,

Kaiser Lipót, Kohn Vilmos, Schwarz Jakab, Schwarz Károly és Weiss Ede urak.

4. Hajós Mihály iskolaszéki elnök és Dirnbeck Ferencz esperes-plebános úr 1 szegény tanuló használatára 4 frt 20 kr értékű tankönyveket hozattak meg együttesen és ajándékoztak a szegény tanulók segély-könyvtárának.

5. Lenck Ödön hercegi uradalmi bérlő úr az iskolaszék kérelmére 18 köbméter tölgy-és 6 köbméter fenyőfát ajándékozott iskolánknak.

6. A helybeli takarékpénztár igazgatósága részint újabb taneszközök beszerzésére, részint a már meglevők igazittatására 88 frt 20 krt ajándékozott mult évi tiszta nyereseményéből.

7. Szorgalomban, tanulásbeli előmenetel- és jó magaviseletben magukat kitüntetett tanulók jutalmazására az iskolaszék által kibocsátott gyűjtő iven adakoztak a helybeli közönség körében a következők:

Hajós Mihály úr 4 frtot, Dirnbeck Ferencz, Laubhaimer Oszkár és Lenck Ödön urak 2—2 frtot, Pollák Lázár, Tomka György, Dr. Józsa Fábián, Freyer Fülöp, Bellosics János, Nagy József, Zárjeczky Vincze, Tausz Ferencz, Schwarz Jakab, Csukics Adolf, Koch Nándor, Petrik Gyula, Nábráczky Lajos, Dervarics Kálmán, Szirmay Béla, Nagy Alajos, Kelez Gyula, Ivanics György, és Tóver János urak, Gráner testvérek, Özv. Gordignáni Ferenczné és Özv. Löbl Ignáczné úrnők egyenkint 1—1 frtot, Brenner György, Szirmay Aladár, Ehrenreich János, Matyasovszki Vincze, Barsch Henrik, Stein Antal, Balogh Árpád, Deutsck Miksa és Laufer Miksa urak egyenkint 50—50 krt. Wortmann Benő úr 3 drab. ezüst-húszast; Brünner Samu, Schwarz József és Poppel Lajos urak 2—2 drb. ezüst húszast, Schwarz Ignác és Hajdinyák Ferencz 40—40 krt. Összesen 37 frt 30 krt és 9 drb. ezüst húszast.

Fogadják mindazok, a kik tanintézetünk jóltevői között fennebb fel lettek sorolva, a közmívelődésügy oltárára tett áldozataikért s közvetlen pedig polgári iskolánk iránti becses érdeklődésükért úgy az iskolaszék mint az intézeti igazgatóság legszivesebb köszönetét!

X.

Segélyezették és jutalmazottak kimutatása.

1. A Molnár féle alapítvány kamataiból ez évben is 2 tanuló nyert jutalmat, mint a kik ugy a tanulásban mint a jó erkölcsi magaviseletben kitüntették magukat,- és pedig: Polesinczky Emil és Koczuván János IV. oszt. tanulók, egyenkint 13 frt 13 krt. o. é.

2. Élelmezéssel segélyezettettek: Csiszár János IV. oszt., Besnyák Lajos és Ebenspanger Armin III. oszt. tanulók. A tápintézet költségén lakás- és teljes élelmezésbeli segélyt élvezett Schuk Gyula I. oszt. tanuló.

3. A tandíj-fizetés alól fölmentettek a) egészen: Beck Samu, Berecz Árpád, Borsos István, Fischer Benő, Göncz Gábor, Horváth József, Kaucsics Ignác, Kohn Samu, Milhófer József, Sersa József, Szécsi Márton, Szép János, és Schuk Gyula I. oszt.; Barbarics Gyula, Besnyák Lajos, Ebenspanger Armin; Kolbl Márton, Rosenberg József és Stern Henrik III. oszt., Csiszár János, Kaiser József, Koczuván János, Orbán Lajos és Polesinczky Emil IV. oszt. tanulók. — b) félig: Krály Mihály és Kulcsár Miklós I. oszt., Faisztl István és Vucsák Mihály II. oszt., Kühár Ignác és Vörös Mihály III. oszt., Kovács László IV. oszt. tanulók. Ugyanezek tankönyvekkel és rajzszerekkel is elláttattak.

4. A helybeli közönség szives adakozásából összegyűlt összegből a következők jutalmaztattak:

a) Pénzbeli jutalmat nyertek jeles előmenetel és jó magaviseletért Csiszár János és Kaiser József IV. oszt. tanulók egyenkint 10—10 frtot. A rajzolásban tett jeles előmenetelért Szép János I. oszt. tanuló 2 frtot. Az énekben tett előmenetelért Göncz Gábor I. oszt. tanuló 3 ezüst húszast. A szépírásban tett előmenetelért Freyer Leo II. oszt. tanuló 3 e. húszast. A tornászban tett előmenetelért Koczuván János IV. oszt. tanuló 3 e. húszast. Általános jeles előmenetelért Kühár Ignác III. oszt. tanuló 3 frtot. Szorgalomért Fischer Benő I. oszt. tanuló 2 frtot.

b) Könyvekkel jutalmaztattak: Pollák Emil, Ivanics József, Isoó Viktor, Bellosics Lipót I. oszt. és Laufer Gyula III. oszt. tanulók. tanulásbeli előmenetelükért.

A pénzben és könyvekben kiosztott jutalmak értéke összesen 63 frt 26 kr és 9 ezüst húszas.

XI.

Szükséges tudnivalók.

1. Az alsó-lendvai polgári fiu-iskolában a jövő 1886-7. isk. évre a felvétel és beiratás augusztus hó 31-től szept. 2-ig bezárólag, a tanácskozási teremben történik. A beiratásra a tanulók szülők, vagy ezek helyettesei kiseretében tartoznak megjelenni.

2. A felvételi, javító és pótló vizsgálatok szept. 3-án d. u. 2 órától kezdve tartatnak meg. Ezen vizsgálatok díjtalanok.

3. A polgári iskola I. osztályába szabályszerűen csak oly tanuló vehető fel:

a) ki életének legalább is 9. évét betöltötte:

b) kinek az elemi népiskola 4-ik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebbeli ismereteit e végre elrendelt fölvételi vizsgálat útján igazolni tudja.

4. A polgári iskolába lépő tanuló bármely nemzetiséghez tartozik, köteles a magyar nyelvet is tudni annyira, hogy a törvény által ezen iskolában elrendelt magyar nyelvi oktatásban fennakadás nélkül részt vehessen.

5. A polgári iskola bármely osztályába felvehető minden oly tanuló, ki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beillik, és az azon osztályban megkívántató előkészültségről vizsgálat útján bizonyosságot tesz. Középiskolából a polgári iskolába átlépni kívánó tanuló bizonyítványa alapján is felvétetik.

6. A polgári iskola 4. alsó osztályából felvételi vizsgálat alapján átléphet a tanuló a középiskolák megfelelő osztályába.

7. A polgári iskola IV. osztályát elvégzett tanuló, ha szakiskolába akar átmenni, átléphet:

a) tanítóképezdébe,

b) kereskedelmi iskolába.

c) közép ipartanodába.

d) az országos minta rajztanodába.

8. A polgári iskola hat osztályát bevégzett tanuló előtt a következő utak állanak nyitva:

a) a tisztviselők minősítési törvénye értelmében alkalmaztathatja magát különféle állami hivatalokra;

b) ipari, kereskedelmi, biztosító társulatoknál, pénzügyintézeteknél.

c) ha tovább akar tanulni, átléphet a gazdasági, erdészeti, állatorvosi intézetekbe.

9. A tandíj egész évre 10 frt, melynek első fele a beíratáskor, második fele február hóban fizetendő.

10. Szegénysorsu és jó előmenetelű tanulók egész, vagy fél tandíj-elengedésben részesülhetnek s használatra tankönyveket és rajzszereket ingyen kaphatnak. A kik ezen segélyben akarnak részesülni, kötelesek szegénységi és iskolai bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványokat — a községi polg. iskolaszékhez címezve — beíratás alkalmával az igazgatónál benyújtani. Ugyanekkor nyújtandók be az ingyenes étellemezésbeli segélyért való folyamodványok.

11. A vidékről jövő tanulók figyelmeztetnek, hogy szálást fogadni az igazgatóság előleges tudta és beleegyezése nélkül nem szabad.

12. Azon tanulók, kik egy vagy legfeljebb két tantárgyból elégtelen osztályzatot kaptak, a kitűzött napon javító vizsgálatot tehetnek, mely szándékukról szept 1-ig tartoznak az igazgatónál jelentést tenni. A kik kettőnél több tantárgyból kaptak „elégtelen“ osztályzatot, az osztályt ismételni kénytelenek.

13. A kik latin nyelvet akarnak tanulni, ebbeli szándékukat a beíratáskor jelentsék ki.

14. Elegendő számú tanuló jelentkezése esetén az V. osztály is megnyitattik.

Alsó-Lendván, 1886. június hó végén.

Az igazgatóság.

A tanintézetek tek. igazgatói figyelmébe!

Az alsó-lendvai polgári iskola szegény tanulókat segélyző könyvtárából 50—80^o/_o-kal leszállított áron eladásra bocsáttatnak a következő, több példányban és egészen használható állapotban levő könyvek:

Scholtz A. Az osztr. magy. monarchia földrajza és Földrajz gymn. használatra II. III. r. — Ribáry F. A magy. királyság földirata 3. kd és Egyetemes földirat II. r. 2 kd. — Tomor Váradi. Magy. olvk. III. oszt. szám. 2. kd. — Simay. A magy. osztr. monarch. földrajza I. oszt. sz. 2. kd. — Torkos. Magyar nyelvtan 4. 5. 6. kd. — P. Szathmáry. Magyarország tört. — Gyulai B. Magyar olvk. I. II. r. — Hunfalvy. Földrajz I. II. IV. kd. — Visontay. A magy. állam földirata és egyetemes földirat II. r. — Névy L. Olvasm. az írásművek elméletéhez 3 kd. — Bartalus. Éneklő ABC., I—V. évf. — Horváth M. Magyarok története középisk. szám. (1867-ki kiad.) — Vargyas E. Magyarok tört. 2. kd. — Mozart. Deutsches Lesebuch I. kt.

Megrendelhetők a polg. isk. igazgatójánál A.-Lendván.

